

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού
αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες
εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Ε΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Στις μητέρες...»

Συγγραφή: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Εφαρμογή: ΜΠΑΛΚΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Στις μητέρες...

Εφαρμογή σεναρίου

Νικόλαος Μπαλκίζας

Δημιουργία σεναρίου

Ιωάννα Κοσμίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

5ο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας

Χρονολογία

Από 07-04-2014 έως 15-05-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε΄ & Στ΄ Τάξη Δημοτικού, σσ. 75-101, ενότητα Γ:

«Η οικογένειά μας».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 6 διδακτικές ώρες.

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Α) Ταυτότητες μαθητών: Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Ε΄ Τάξης του Δημοτικού σχολείου, μπορεί όμως να αξιοποιηθεί και από όλους τους μαθητές των μεγάλων τάξεων.

Β) Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και ειδικότερα στη χρήση του διαδικτύου.

Γ) Προεργασία του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και, πριν από την εφαρμογή του σεναρίου, να επισκεφτεί όλους τους προτεινόμενους ιστότοπους ή να προτείνει νέους ιστότοπους που εξυπηρετούν το σενάριο (πίνακες και στίχους για τη μητέρα).

Δ) Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου: Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου και για την εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών και βιντεοπροβολέας. Επίσης, απαιτείται σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ιωάννα Κοσμίδου, Στις μητέρες..., Νεοελληνική Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρωτότυπο και δεν αξιοποιεί στοιχεία από άλλα σενάρια.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο οι μαθητές, με αφορμή τη γιορτή της μητέρας, προσεγγίζουν το θέμα της ‘μητρότητας’ στην τέχνη, αναζητούν πληροφορίες για τη γιορτή αυτή, γράφουν ένα γράμμα για τη μητέρα τους, με βάση το επικοινωνιακό πλαίσιο και, τέλος, δημιουργούν ένα λεύκωμα με πίνακες ζωγραφικής και στίχους ποιημάτων που επιλέγουν μόνοι τους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το παρόν σενάριο στοχεύει στην αισθητική απόλαυση καλλιτεχνικών δημιουργημάτων, ζωγραφικής, ποίησης αλλά και μουσικής, συνυφασμένα με το θέμα που προσεγγίζεται, δηλαδή τη μητέρα. Κατά την υλοποίησή του αξιοποιούνται οι αισθητικές εμπειρίες, μέσω της παρατήρησης πινάκων ζωγραφικής, της ανάγνωσης ποιημάτων και της ακρόασης μουσικών έργων, αλλά και εμπειρίες που συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών, γιατί αξιοποιούν και διευρύνουν τη φαντασία, την εφευρετικότητα και τη δημιουργικότητά τους.

Η ζωγραφική αξιοποιείται με δραστηριότητες που ενεργοποιούν δημιουργικά τους μαθητές. Η οπτική γλώσσα των πινάκων επιτρέπει την επικοινωνία ιδεών, νοημάτων, πληροφοριών και συναισθημάτων με τρόπους ιδιαίτερους που δεν μπορεί να μιμηθεί κανένα άλλο σύστημα συμβόλων (Kress και Leeuwen 1996 στο Γραφάκου & Λαμπίτση 2011, 62). Επιπλέον, τους βοηθούν να αναπτύξουν κριτική και επιλεκτική ματιά απέναντι στα οπτικά προϊόντα του σύγχρονου πολιτισμού (Γραφάκου & Λαμπίτση 2011, 67).

Η ποίηση μεταδίδει μηνύματα και εμπειρίες που το σχολείο δεν μπορεί –με τα μέσα που διαθέτει– να διδάξει. Οι στίχοι που θα συνοδέψουν τους πίνακες στο λεύκωμα, θα επιλέγονται με κριτήρια γλωσσικά, μέσα από παιγνιώδεις διεργασίες απαλλαγμένες από στείρες κριτικές ή ερμηνευτικές αναλύσεις (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι., χ.χ., σ. 8). Η μουσική εμπλέκεται με έμμεσο τρόπο για να ‘ντύσει’ αρμονικά τον λόγο και την εικόνα ενισχύοντας το αισθητικό αποτέλεσμα.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να έρθουν σε επαφή με πίνακες ζωγραφικής μεγάλων καλλιτεχνών και ποιήματα μεγάλων λογοτεχνών·
- να εκτιμούν και να απολαμβάνουν αισθητικά έναν πίνακα ζωγραφικής·
- να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν τα συναισθήματα των προσώπων σε έναν πίνακα ζωγραφικής.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην ακρόαση και στον προφορικό λόγο·
- να κατανοούν και να προβληματίζονται σε περιπτώσεις φραστικών επιλογών με κριτήριο τον εκάστοτε στόχο του λόγου τους·
- να διαπιστώνουν ότι ο ομιλητής, ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας, επιλέγει και χρησιμοποιεί το κατάλληλο επίπεδο ύφους·
- να εξοικειωθούν με τη δομή του κειμενικού είδους της επιστολής·
- να διαπιστώσουν ότι το κατάλληλο λεξιλόγιο διευκολύνει την κατανόηση και την αποτελεσματική επικοινωνία·
- να κατανοούν και να σχολιάζουν το περιεχόμενο, το νόημα, το μήνυμα ενός έργου και να το ερμηνεύουν·
- να περιγράφουν απλά πώς νιώθουν και τι σκέπτονται, όταν βλέπουν ένα έργο τέχνης·
- να συντάσσουν μια φιλική επιστολή τηρώντας το επικοινωνιακό της πλαίσιο·
- να δίνουν τίτλο σε έναν πίνακα ζωγραφικής.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να πλοηγούνται σε δικτυακούς τόπους·
- να εργάζονται σε περιβάλλον λογισμικού παρουσίασης·
- να γράφουν κείμενο στον επεξεργαστή κειμένου·

- να χρησιμοποιούν τον ορθογραφικό έλεγχο προκειμένου να διορθώσουν το γραπτό τους·
- να αντιγράφουν και να επικολλούν ένα κείμενο από το διαδίκτυο·
- να αποθηκεύουν μια εικόνα από το διαδίκτυο·
- να δημιουργούν ένα ψηφιακό λεύκωμα·
- να συνδυάζουν έναν πίνακα ζωγραφικής με τον ποιητικό λόγο δημιουργώντας ένα λεύκωμα για τη μητέρα τους·
- να εξοικειωθούν διαισθητικά με τον ποιητικό λόγο και να τον συνδέσουν με τη ζωγραφική.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες συνεργατικού τύπου και γι' αυτό αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, να γίνουν υπεύθυνοι, να αποκτήσουν ομαδικές και κοινωνικές ικανότητες και να αναπτύξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί συνεργατικό περιβάλλον μάθησης, στα πλαίσια του οποίου επικρατεί θετική αλληλεπίδραση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Κάθε χρόνο τη δεύτερη Κυριακή του Μάη γιορτάζεται παγκοσμίως η γιορτή της μητέρας, μια γιορτή που έχει τις ρίζες της στην αρχαία Ελλάδα. Με αφορμή λοιπόν, τη σημαντική αυτή μέρα μπορούμε να προσεγγίσουμε κάποιο από τα κείμενα της ενότητας 3 του [Ανθολόγιου Λογοτεχνικών Κειμένων](#), με τίτλο «[Η οικογένειά μας](#)», που αναφέρονται στη μητέρα καθώς, επίσης, και να υλοποιήσουμε το παρόν σενάριο, το οποίο αποτελεί μια ολοκληρωμένη διδακτική πρόταση. Στόχος είναι το άγγιγμα ενός τόσο τρυφερού θέματος με συναίσθημα και σεβασμό που μόνο μέσω της τέχνης

μπορεί να πραγματοποιηθεί. Παράδειγμα οι στίχοι του ποιητή: «Κι ένα τέταρτο μητέρα αρκεί για δέκα ζωές και πάλι κάτι θα περισσέψει» (Οδυσσέας Ελύτης).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι., ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό 2003), αφού οι στόχοι του αποτελούν στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Ο κεντρικός άξονάς του αφορά τη Γλώσσα και συγκεκριμένα την ακρόαση και στον προφορικό λόγο, στην παραγωγή γραπτού λόγου και ειδικότερα στη συγγραφή φιλικής επιστολής προς τη μητέρα τους και τίτλων για πίνακες ζωγραφικής. Στοχεύει, επίσης, στην αισθητική καλλιέργεια, στην καλλιέργεια δημιουργικής σκέψης, στην ανάπτυξη της φαντασίας και στην ενασχόληση με τα συναισθήματα. Δίνει έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και αποφεύγονται μέθοδοι διδασκαλίας γνωσιοκεντρικού χαρακτήρα. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες με δραστηριότητες που αξιοποιούν τεχνολογικά εργαλεία των ΤΠΕ.¹

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο χρησιμοποιούνται λογισμικά γενικής χρήσης και το διαδίκτυο, δηλαδή εργαλεία που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη γλωσσική εκπαίδευση, αφού τα περιβάλλοντα αυτά αποτελούν μέσα για γραφή, ανάγνωση και επικοινωνία, μέσα δηλαδή πρακτικής γραμματισμού (Κόμης & άλ. 2010, 31). Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται:

Α) Ο επεξεργαστής κειμένου, με τη χρήση των προτύπων, για την παραγωγή και τροποποίηση κειμένων σε ψηφιακή μορφή. Στο εννοιολογικό επίπεδο, η επεξεργασία κειμένου συνιστά μία νέα μέθοδο γραφής, η οποία είναι ποιοτικά διαφορετική από τη γραφή που λαμβάνει χώρα με χαρτί και μολύβι.

β) το λογισμικό παρουσίασης.

¹ Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας.

δ) το διαδίκτυο, για τη συλλογή πληροφοριών που αποτελούν το πρωτογενές υλικό προς επεξεργασία.

Κείμενα

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (ΣΤ Δημοτικού)

Κείμενα της ενότητας 3 του [Ανθολόγιου Λογοτεχνικών Κειμένων \(ΣΤ Δημοτικού\)](#), με τίτλο «[Η οικογένειά μας](#)».

Ιστοσελίδες

Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού, [Ανθολόγιο Λογοτεχνίας](#)

Πολιτικό καφενείο «Ο Μεγάλος Ανατολικός», 2002, [Μεγάλοι Έλληνες Ποιητές](#)

Χρήστος Ε. Δημάκης, 22/03/2008 [συγχρονη ελληνική ποίηση. Οι ποιητές και η ποίησή τους](#)

Πινακοθήκη του διαδικτυακού πολιτιστικού κέντρου artopos, [Εικαστικών](#) (Έλληνες ζωγράφοι)

[Olga's Gallery](#) (Ξένοι ζωγράφοι)

Στίχοι, Ποιήματα, Μεταφράσεις, [Αλφαβητικό ευρετήριο στίχων](#)

[Η Γιορτή της Μητέρας](#)

Βικιπαίδεια, [Ημέρα της μητέρας \(τελευταία τροποποίηση: 12 Μαΐου 2013\)](#)

Βίντεο:

Αποστολίδου Γεσθημανή, [Μητρότητα στη Νεοελληνική Τέχνη](#) (9:10)

Φύλλα εργασιών:

[1ο Φύλλο εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE1.docx)

[2ο Φύλλο εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE2.docx)

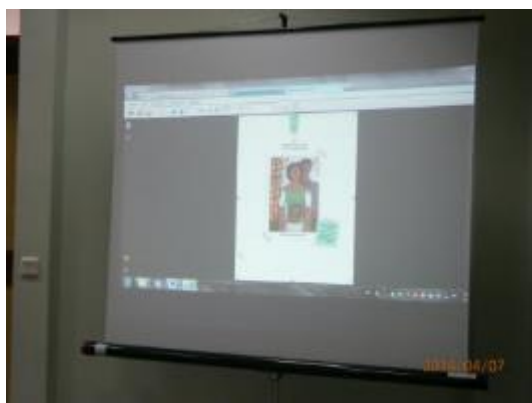
Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες, εργαστήριο Πληροφορικής

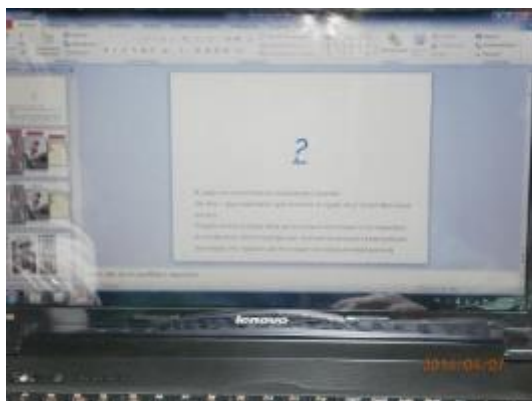
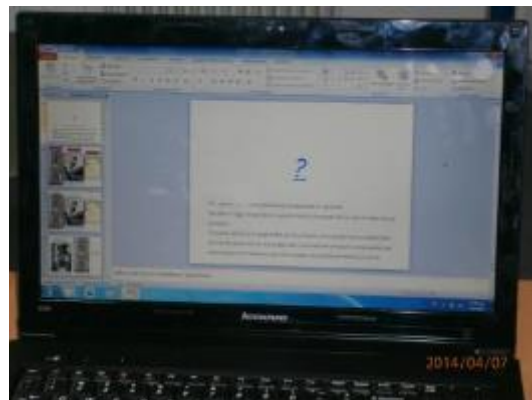
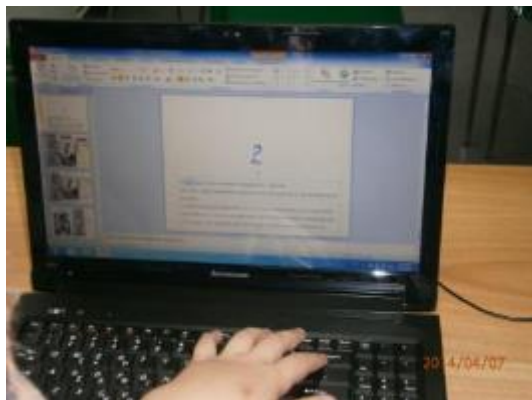
Ξεκινήσαμε την εφαρμογή του σεναρίου πριν από το Πάσχα, για να προλάβουμε να ολοκληρώσουμε κάποιες δραστηριότητες μέχρι την ημερομηνία της γιορτής της

μητέρας που έπεφτε χρονικά μετά τις διακοπές του Πάσχα (τη δεύτερη Κυριακή του Μαΐου). Έχοντας λοιπόν αυτόν τον στόχο, ξεκινήσαμε την εφαρμογή του σεναρίου προβάλλοντας στην οθόνη μας κάποιους πίνακες ζωγραφικής που είχαν ως θέμα τη ‘μητρότητα’.

Αφού συζητήσαμε το θέμα και είδαμε πώς το αποτύπωσαν οι μεγάλοι ζωγράφοι κατά καιρούς στον καμβά τους, στη συνέχεια ανοίξαμε την παρουσίαση (βλ. αρχείο: Synodeutika/afetiria.pptx) που είχε επίσης ως θέμα τη μητέρα, έτσι όπως την αποτύπωσαν 3 γνωστοί ζωγράφοι: ο Γιώργος Σικελιώτης, ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ζωγράφους και χαρακτες του 20ου αιώνα, ο Γεώργιος Ιακωβίδης, διακεκριμένος Έλληνας ζωγράφος και ακαδημαϊκός, και ο Pablo Picasso, ένας από τους κυριότερους Ισπανούς εκπροσώπους της τέχνης του 20ού αιώνα, και κάναμε διάφορες υποθέσεις για τον τίτλο των πινάκων.

Με αφορμή όλα τα παραπάνω, κάναμε μια συζήτηση για τη γιορτή της μητέρας που θα ερχόταν σε λίγο καιρό και αναζητήσαμε στη [Βικιπαίδεια](#) πληροφορίες για την [ημέρα](#) αυτή (πότε και πώς καθιερώθηκε, τι είδους γιορτή είναι κάθε πότε γιορτάζεται).

Στη συνέχεια δώσαμε στους πίνακες της παρουσίασης τους δικούς μας τίτλους και να τους συγκρίναμε με αυτούς των δημιουργών τους αλλά και με αυτούς των άλλων ομάδων (βλ. αρχεία: Tekmiria/afetiria1-4.pptx). Αμέσως μετά ανοίξαμε τον υπερσύνδεσμο στο ερωτηματικό, που βρίσκεται στην εισαγωγική διαφάνεια της παρουσίασης και απολαύσαμε το υπέροχο έργο του Μάνου Χατζιδάκι «Προσωπογραφία της μητέρας μου».

Εκφράσαμε ελεύθερα τα συναισθήματα που μας δημιούργησε η μουσική που ακούσαμε και διαβάσαμε το κείμενο που συνοδεύει το έργο το οποίο αμέσως αναγνωρίσαμε ότι απευθύνεται προς το πρόσωπο της μητέρας.

Η (μητέρα μου) είναι γλυκιά και τρυφερή και μ' αγαπάει.

Θα 'θελε ν' άχε σταματήσει ο χρόνος εκείνη τη στιγμή που μ' έχει αντίκρυ και με κοιτάζει.

Γνωρίζω εκείνη τη στιγμή καλά, μα δεν μπορώ, ούτε μπορεί να τη σταματήσει. Κι έτσι θα μείνει πάντα στη μνήμη μας, ευγενική και τρυφερή να καρτεράει μια δυο στιγμές που πέρασαν, μια δυο στιγμές που έζησα μοναδικά για κείνη.

Τέλος, στη θέση του ερωτηματικού βάλαμε έναν δικό μας τίτλο για την παρουσίαση. Οι τίτλοι ανακοινώθηκαν στην ολομέλεια.

Αμέσως μετά, προβάλαμε τους πίνακες του Γ. Σικελιώτη «Μητρότητα», «Άνδρας, γυναίκα, παιδί» (βλ. αρχείο: Synodeutika/afetiria.pptx, 4^η διαφάνεια) και μαζί με τα παιδιά τους 'ξεκλειδώσαμε' με τη βοήθεια σχετικών ερωτήσεων που περιλαμβάνονται στο [Φύλλο εργασίας 1](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE1.docx):

- Ποια πρόσωπα εικονίζονται στους πίνακες;
- Ποιο είναι το κεντρικό πρόσωπο; Από πού φαίνεται; Ποια η θέση των άλλων προσώπων;
- Υπάρχει κάτι που σας κάνει εντύπωση στο σώμα της μητέρας;
- Γιατί τα χέρια της είναι μεγάλα και μακριά;
- Παρατηρήστε τα ζωγραφισμένα πρόσωπα. Τι σχήμα έχουν;

- Είναι χαρούμενα ή θλιμμένα; Από πού φαίνεται;
- Ποιο πρόσωπο φωτίζεται περισσότερο; Γιατί;

3η και 4η διδακτική ώρα

Ατομική εργασία στο εργαστήριο Πληροφορικής

Το δεύτερο διδακτικό δίωρο, δόθηκε ένα επιστολόχαρτο από τα πρότυπα του Office (Αρχείο → Δημιουργία → Γραφική Ύλη → Εποχικά και εορταστικά επιστολόχαρτα) προκειμένου να γράψουν ένα γράμμα προς τη μητέρα τους (βλ. αρχείο: Synodeutika/epistoloxarto.docx). Θεωρήσαμε σκόπιμο να κρατήσουμε τις οδηγίες που δίνονταν στη επιστολή, για να μας βοηθήσουν στην όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη σύνταξή της (βλ. αρχείο: Synodeutika/epistoloxarto_me_odigies.docx).

Έτσι, αφού καθορίσαμε τον αποστολέα και τον παραλήπτη, δηλώσαμε τον σκοπό για τον οποίο γράφεται η επιστολή. Εκφραστήκαμε ελεύθερα προκειμένου ο καθένας μας να αποτυπώσει στην επιστολή του τις σκέψεις και τα συναισθήματά του εκείνης της στιγμής. Συζητήσαμε για τη δομή, για το ύφος και για τη γλώσσα που θα χρησιμοποιήσουμε στη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας, κατά τη συγγραφή της επιστολής μας. Καταλήξαμε, λοιπόν, ότι το ύφος μας θα φανερώνει οικειότητα και εμπιστοσύνη, θα είναι απλό και φιλικό, αφού απευθυνόμαστε στη μητέρα μας και η γλώσσα μας θα διακρίνεται από απλότητα και φυσικότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

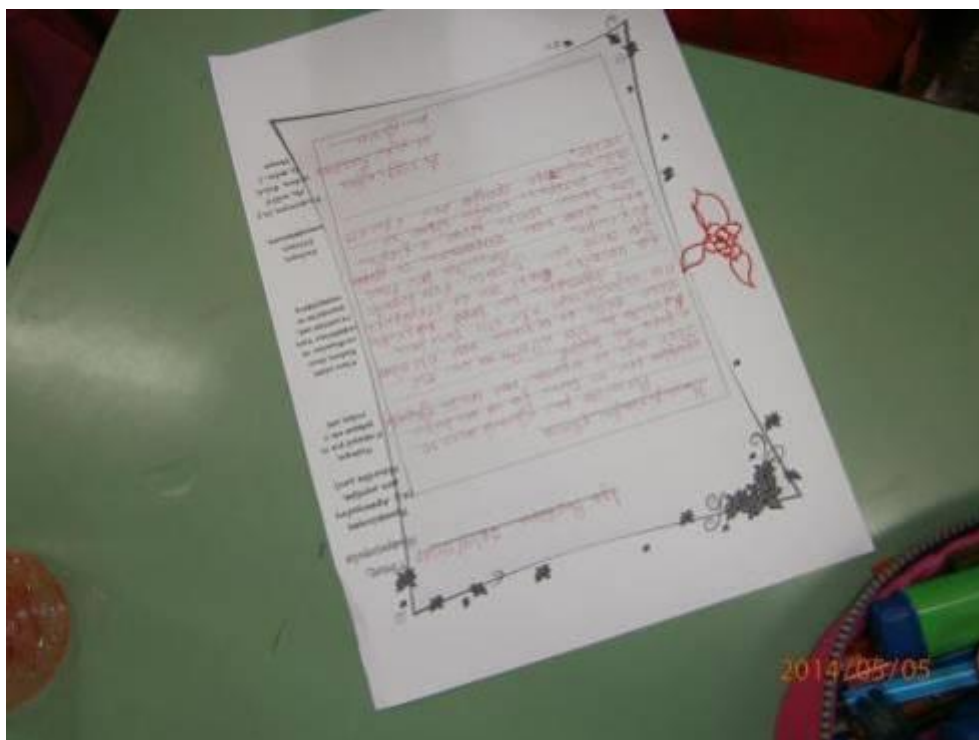
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

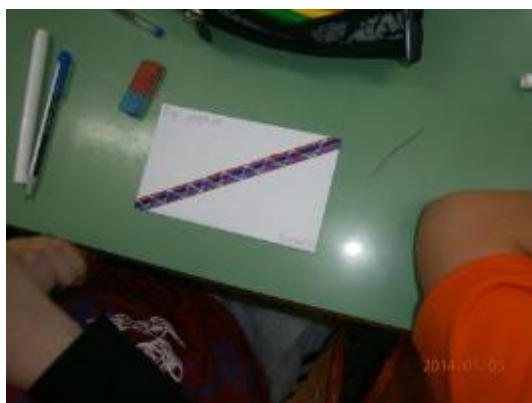
Αφού τελειώσαμε τη συγγραφή της επιστολής, ασχοληθήκαμε με τα ορθογραφικά μας λάθη, όσα προλάβουμε να διορθώσουμε και με το αισθητικό αποτέλεσμα της επιστολής μας, δημιουργώντας διάφορα σχέδια για να εκφράσουμε με όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους αυτό το οποίο γράφαμε και αισθανόμασταν εκείνη τη στιγμή για το πρόσωπο στο οποίο απευθυνόμασταν, τη μητέρα μας (βλ. αρχείο: Tekmiria/Epistoles.pdf).

Τέλος, αποφασίσαμε να ασχοληθούμε και με τη δημιουργία των φακέλων στους οποίους θα κλείναμε την επιστολή μας για να τη δώσουμε στον παραλήπτη της. Έτσι, χρησιμοποιώντας σχέδια, λέξεις, φράσεις, κάναμε διάφορες καλλιτεχνίες επάνω στους φακέλους των επιστολών (βλ. αρχείο: Tekmiria/Fakeloi.pdf), με φαντασία και δημιουργικότητα.

5η & 6η διδακτική ώρα

Εργασία ατομικά και στην ολομέλεια, αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Το τελευταίο διδακτικό δίωρο παρακολουθήσαμε ένα [αφιέρωμα](#) με θέμα τη μητρότητα στην νεοελληνική τέχνη (9:10) και στη συνέχεια συζητήσαμε για τον τρόπο που οι καλλιτέχνες, σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, έχουν απεικονίσει τη μητρική φιγούρα στα έργα τους. Με την παρουσίαση αυτή προετοιμάσαμε τους μαθητές για τη δημιουργία ενός ψηφιακού λευκώματος με έργα τέχνης, με σκοπό να το χαρίσουν στη μητέρα τους.

Αποφασίσαμε λοιπόν να φτιάξουμε μια ζωγραφιά που θα θέλαμε να χαρίσουμε στη μητέρα μας, στην οποία θα δίνουμε έναν τίτλο και θα τη συνοδεύαμε με ένα τετράστιχο που θα ταίριαζε στην περίπτωση. Όλες οι δημιουργίες θα ενώνονταν στη συνέχεια προκειμένου να δημιουργηθεί το λεύκωμα για τις μητέρες μας. Για τον

σκοπό αυτό και για να υπάρχει μια ομοιομορφία στο λεύκωμά μας, αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε ένα πρότυπο (βλ. αρχείο: Synodeutika/Lefkoma_prottypo.pptx) για να φτιάξουμε τις δικές μας δημιουργίες (βλ. αρχείο: Tekmiria/Lefkoma.pdf). Οι δημιουργίες μας παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια της τάξης, τα τετράστιχα διαβάστηκαν από όλους και απολαύσαμε όλοι το αισθητικό αποτέλεσμα των δημιουργιών μας.

Στη συνέχεια, αποφασίσαμε να ψηφιοποιήσουμε τη δουλειά μας, για να μπορέσουμε όλοι να πάρουμε σε ηλεκτρονική μορφή το λεύκωμα της τάξης. Οι ζωγραφιές σκαναρίστηκαν, κάναμε εισαγωγή των εικόνων στο περιβάλλον του λογισμικού παρουσίασης, ο καθένας έγραψε το τετράστιχό του και έβαλε τον δικό του τίτλο στη δημιουργία του. Ήμασταν έτοιμοι να πάρουμε το τελικό λεύκωμα στα στικάκια μας (βλ. αρχείο: Tekmiria/Lefkoma_teliko.pptx).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να ανοίξετε το αρχείο παρουσίαση με το όνομα *afetiria.pptx* που θα βρείτε μέσα στον φάκελο *Synodeutika*.
2. Ποιο είναι το θέμα των πινάκων στην παρουσίαση;
3. Να μεταβείτε στη [Βικιπαίδεια](http://www.valentine.gr/mothersday_gr.php) και στην ιστοσελίδα http://www.valentine.gr/mothersday_gr.php και να αναζητήσετε περισσότερες πληροφορίες για τη γιορτή της μητέρας (πότε και πώς καθιερώθηκε, τι είδους γιορτή είναι κάθε πότε γιορτάζεται).
4. Να δώσετε έναν δικό σας τίτλο σε κάθε πίνακα και να τον συγκρίνετε με αυτόν του δημιουργού του.
5. Να ανοίξετε τον υπερσύνδεμο στην εισαγωγική διαφάνεια της παρουσίασης και να απολαύσετε ένα έργο του Μάνου Χατζιδάκι.
 - Ποια συναισθήματα σας δημιουργεί;
 - Για ποιο πρόσωπο το έχει γράψει;Να διαβάσετε το κείμενο που το συνοδεύει.
Να συμπληρώσετε τη λέξη που λείπει και να δώσετε έναν δικό σας τίτλο για την παρουσίαση και να τον ανακοινώσετε στην ολομέλεια.
6. Να παρατηρήσετε προσεκτικά τους πίνακες του Γ. Σικελιώτη «Μητρότητα», «Άνδρας, γυναίκα, παιδί» και να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- Ποια πρόσωπα εικονίζονται στους πίνακες;
- Ποιο είναι το κεντρικό πρόσωπο; Από πού φαίνεται; Ποια η θέση των άλλων προσώπων;
- Υπάρχει κάτι που σας κάνει εντύπωση στο σώμα της μητέρας;
- Γιατί τα χέρια της είναι μεγάλα και μακριά;
- Παρατηρήστε τα ζωγραφισμένα πρόσωπα. Τι σχήμα έχουν;
- Είναι χαρούμενα ή θλιμμένα; Από πού φαίνεται;

7. Ποιο πρόσωπο φωτίζεται περισσότερο; Γιατί;

2ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να δημιουργήσετε στην επιφάνεια εργασίας τον φάκελο *Μητρότητα*. Να αναζητήσετε πίνακες ζωγραφικής, στους παρακάτω ιστότοπους και να τους αποθηκεύσετε στον φάκελο αυτόν.
 - <http://www.eikastikon.gr/> (έλληνες δημιουργοί)
 - <http://www.abcgallery.com/> (ξένοι δημιουργοί)
2. Να δημιουργήσετε ένα λεύκωμα με τους πίνακες που επιλέξατε στη διαδικτυακή εφαρμογή <http://flippingbook.com/>.
3. Να αναζητήσετε στίχους που ταιριάζουν στο λεύκωμά σας στους παρακάτω ιστότοπους:
 - <http://www.stixoi.info/stixoi.php?info=Lyrics&act=index&sort=alpha>
 - <http://genesis.ee.auth.gr/dimakis/POETS/alfa.html>
 - <http://www.snhell.gr/anthology/writers.asp>
 - <http://politikokafeneio-com.anatolikos.net/megaloi/>
4. Το λεύκωμα, το γράμμα σας και ό,τι άλλο θέλετε μπορείτε να το στείλετε στη μητέρα σας με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Οι μαθητές μπορούν να περιγράψουν τη μητέρα τους, να ζωγραφίσουν κάτι γι' αυτήν και να της αφιερώσουν ένα ποίημα δικό τους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Στη δραστηριότητα της 3ης και 4ης διδακτικής ώρας θεωρήσαμε σκόπιμο να κρατήσουμε τις οδηγίες που δίνονταν στη επιστολή, για να μας βοηθήσουν στην όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη σύνταξή της (βλ. αρχείο: Synodeutika/epistoloxarto_me_odigies.docx). Την 5η και 6η διδακτική ώρα διαφοροποιηθήκαμε ως προς το αρχικό σενάριο, που προέβλεπε τη δημιουργία λευκώματος με πίνακες ζωγραφικής που θα βρίσκαμε στο Διαδίκτυο και επιλογή ανάλογων στίχων. Αντί αυτού, θεωρήσαμε πιο δημιουργικό να ζωγραφίσουμε και να γράψουμε κάτι οι ίδιοι που θα χαρίζαμε στη μητέρα μας, γιατί αυτό θα ήταν και πιο προσωπικό, πράγμα το οποίο ταίριαζε περισσότερο στην περίπτωση. Έτσι, ακολουθήσαμε τις 'άλλες εκδοχές' του αρχικού σεναρίου.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γραφάκου, Ε. & Β. Λαμπίτση. 2011. Η αξιοποίηση των εικαστικών τεχνών στην εκπαίδευση. Στο *Αξιοποίηση των Τεχνών στην Εκπαίδευση. Βασικό επιμορφωτικό υλικό. Τόμος Γ'*. Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.epimorfosi.edu.gr/images/stories/ebook-epimorfotes/texnes/9.TEXNES.pdf> (1/6/2013).

Κόμης, Β. & άλ. 2010. *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των*

εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Τεύχος 2Α: Κλάδοι ΠΕ60/ΠΕ70.
Πάτρα: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Π.Ι., Ε.Α.Ι.Τ.Υ. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο:
<https://www.box.com/s/v1vtdqjnzx0h6ojtcnr> (04/05/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003. Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου. ΔΕΠΠΣ της Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό Σχολείο. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/2deppsaps_GlossasDimotikou.zip (13/04/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι., χ.χ., Με λογισμό και μ' όνειρο. Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε' και ΣΤ' τάξη Δημοτικού. Οδηγίες για τον δάσκαλο. Αθήνα: ΟΕΔΒ.